herpy

PILEGIFTFRØER

Tahuayo Poison Frog

Ranitomeya flavovittata

Ranitomeya flavovittata er en af de mindste arter i slægten: kun 15-17 mm fra snude til kloak. Den er skarpt gul med sort tegning, brune ben og lyseblå bug og kommer fra regnskoven nær Iquitos i det nordøstlige Peru. Den er dagaktiv og lidt sky, yngler villigt i filmdåser og bromelier og er et godt valg for en holder med lidt erfaring.

Familie: Dendrobatidae Tidligere navn: *Dendrobates flavovittatus* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**15-17 mm** snude-kloak-længde
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Træboende og jordboende**
Biotop	**Regnskov**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fangenskab	**Ingen** Opdrættede dyr. Vildfangne dyr kan beholde giften længe
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**30 × 30 × 45 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**21-26 °C**
Temperatur, nat	**18-21 °C**
Luftfugtighed	**70-100 %**
Vand	**Vandskål** dybde 1-2 cm
UVB	**Valgfri**
Kost	**Små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudserne bæres til vand**
Æglægning	**I bladkar (fx bromelier)**
Kønsmoden	**5-8 mdr.**
Æg pr. lægning	**2-6**
Klækning	**10-14 dage**
Larvetid	**60-80 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Færdigfoder og ufrugtbare æg fra hunnen**
Yngelpleje	**Bærer haletudserne og fodrer haletudserne med æg**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Hele slægten Ranitomeya står på CITES liste II, så handel over EU's grænser kræver CITES-tilladelser, og du bør kunne dokumentere, at dyrene er opdrættede. EU-bilaget er ikke aflæst i referencetabellen og er derfor ikke angivet.

Om arten

Ranitomeya flavovittata er en lille, dagaktiv pilegiftfrø. Voksne dyr måler 15-17 mm fra snude til kloak, så arten hører til de mindste i slægten. Hunnerne er bredere og rundere end hannerne, fordi de lægger æg ofte, men forskellen er ikke stor.

Farverne er mere ensartede end hos mange andre arter i slægten. Hoved og krop er skarpt gule, og benene er kaffebrune til lysebrune. Bugen er lyseblå. Hoved, ryg og ben har sort tegning i striber og pletter, og mønstret varierer lidt fra dyr til dyr. Som hos resten af slægten har huden et let perlemorsskær.

Arten blev beskrevet i 1999 af Rainer Schulte som *Dendrobates flavovittatus* og står i dag i slægten *Ranitomeya*. Den hører til den genetiske gruppe omkring *R. vanzolinii*, men er mindre almindelig i hobbyen end denne slægtning. Levealderen i fangenskab er typisk 5-8 år, men over 10 år er muligt.

Hudgift: Pilegiftfrøer danner ikke selv deres gift. Hos vilde frøer stammer alkaloiderne i huden fra føden, formentlig små leddyr som myrer og mider. Frøer, der er opdrættet på bananfluer og springhaler, får ikke disse stoffer og er uden gift. Hos vilde dyr er giftigheden ikke målt for netop denne art; angivelsen mild bygger på, at slægten generelt har lav giftighed. Frøerne bør alligevel ikke håndteres, og du skal vaske hænder efter arbejde i terrariet.

Hannerne kalder med en kort summen eller en gentaget pippen og sidder gerne frit fremme, når de kalder. Kaldet beskrives både som højt og skarpt og som stille.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

Udbredelse og levested

Ranitomeya flavovittata findes kun i Peru og er med sikkerhed kun kendt fra regionen Loreto i den nordøstlige del af landet, i det peruvianske Amazonas-lavland. Arten lever i lavlandet nær Iquitos, og de registrerede fund ligger i et lille område omkring 4° syd og 73° vest, de fleste i nærheden af Tahuayo-floden.

Udbredelsen er altså lille og kendes kun fra få lokaliteter. Den ligger delvis i et beskyttet område, Reserva Comunal Tamshiyacu-Tahuayo. Det er ikke dokumenteret, at arten findes uden for Peru.

> **Oprindelig udbredelse:** Peru.

LEVESTED

R. flavovittata lever i gammel og sekundær tropisk regnskov. Arten er registreret op til omkring 500 m over havet. Frøerne færdes i den lave vegetation og holder især til i bromelier og andre vandfyldte planter inden for 2 m fra jorden. Æggene lægges i bromelier, men også nede i løvlaget. Arten er set ved vandløb og damme og ved kanten af stillestående eller langsomt flydende vand.

Arten yngler tilsyneladende i bromelier af slægten *Guzmania*, og hanner er set bære haletudser. Den er dagaktiv og søger hele dagen efter små leddyr på og omkring planterne. Præcise tal for nedbør og temperatur i artens levested er ikke dokumenteret, men klimaet i det peruvianske Amazonas-lavland er varmt og fugtigt året rundt, uden en egentlig kølig periode.

Læs mere: Opdræt af haletudser

Pasning

TERRARIET

Et par *R. flavovittata* kan holdes i et terrarie på 30 × 30 × 45 cm, og samme størrelse kan rumme 2-3 voksne dyr. Andre angivelser anbefaler 45 × 45 × 45 cm til 1-3 frøer og omkring 20 liter pr. frø i en gruppe. En enkelt frø kan klare sig i et mindre terrarie, men større er altid bedre. Er der flere end tre, skal der mindst være omkring 4 liter ekstra plads til hver ekstra frø. Frøerne klatrer gerne, så et højt terrarie er bedre end et lavt.

Indret med et drænlag, en fugtig bund og et tykt lag visne blade. Tilfør gerne springhaler og små isopoder, så terrariet bliver bioaktivt og holder sig rent. Plant tæt med bromelier, klatreplanter og små planter, så frøerne har skjul og klatreveje. Sæt filmdåser på væggen eller bunden i en vinkel på 35-45 grader som æglægningssteder.

Unger kan gå sammen i gruppe. Som voksne kan arten som regel godt holdes i en gruppe, også med flere hanner, men hos enkelte dyr kan det ændre sig. Er der slåskamp, skal det aggressive dyr fjernes. Hold aldrig forskellige arter eller lokalitetsformer sammen.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund

TEMPERATUR

Hold terrariet på 21-26 °C om dagen og 18-21 °C om natten. Arten trives bedst omkring 21-24 °C og tåler 18-27 °C. Nattemperaturen er ikke angivet særskilt for arten og er lånt fra beslægtede arter. Temperaturer over 29 °C kan være dødelige og må aldrig forekomme. Æg og haletudser kan holdes ved samme temperatur som de voksne dyr.

Ekstra varme er normalt ikke nødvendig; lyset til planterne giver varme nok. Brug aldrig solskin gennem et vindue til at varme terrariet, fordi glasset kan få temperaturen til at stige farligt hurtigt. Hold øje med, hvordan stuens radiatorer og aircondition påvirker temperaturen i terrariet. Der er ikke dokumenteret nogen kølig hvileperiode.

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Luftfugtigheden skal være 70-100 %; nogle angivelser foretrækker 80-100 %. Arten kan kortvarigt klare omkring 50 %, hvis den har adgang til rent vand, men det er en nødløsning og kan være dødeligt, hvis det varer ved.

Sprøjt dagligt, og brug osmosevand eller regnvand. Et tågeanlæg, der kører et par gange om dagen, gør det lettere at holde fugten oppe. Lad bladene tørre lidt op mellem sprøjtningerne, og sørg for luftskifte, så der ikke dannes mug.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

Giv frøerne en lav vandskål eller et lille vandparti, og hold vandet så lavt, at den mindste frø kan sidde med hoved og overkrop over vandet: arten svømmer dårligt. Vanddybden bør være 1-2 cm. Et bromelieblad eller en filmdåse med rent vand er nødvendig, hvis frøerne skal lægge æg og have haletudser.

Brug osmosevand, regnvand eller afkloreret postevand. Skift vandet jævnligt, og brug aldrig sæbe eller rengøringsmidler i terrariet, fordi stofferne optages gennem frøernes hud.

LYS OG UVB

Frøerne er dagaktive og lever i regnskovens skygge. Lyset er først og fremmest til planterne: LED-lys 12-14 timer om dagen er passende. Det er ikke dokumenteret, at arten har brug for UVB, og det bruges normalt ikke. Vælger du alligevel en svag UVB-kilde, så sørg for tæt beplantning og skygge. Lyset må ikke varme terrariet op.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

R. flavovittata er så lille, at den kun kan tage små foderdyr. Unger og de fleste voksne æder flyveløse bananfluer (*Drosophila melanogaster*), og store voksne kan også tage *D. hydei* og nyklækkede fårekyllinger. Springhaler og nyklækkede små isopoder er et godt tilskud til alle aldre. I naturen jager arten små insekter og andre leddyr på og omkring planterne.

Fodr unger og voksne dagligt med præcis så meget, at det er spist op til næste fodring. Støv foderdyrene med et vitamin- og mineraltilskud, og følg producentens anvisning, fordi overdosering af visse vitaminer kan skade. Hold altid egne kulturer af bananfluer og springhaler, så forsyningen er stabil. Danske myrer kan ikke bruges som foder.

ADFÆRD OG HÅNDTERING

R. flavovittata er dagaktiv, hurtig og lidt sky. Frøerne bliver dristigere, hvis terrariet er tæt beplantet og har mange skjul, og de vænner sig til dig, hvis du ser på dem gennem glasset. Hannerne kalder fra åbne pladser.

Arten kan som regel holdes i par, trioer og små grupper. Når frøerne bliver kønsmodne, kan sammensætningen ændre sig, og hunnerne kan begynde at æde hinandens æg, selv om mange endda yngler i samme filmdåse. Frøerne bør ikke håndteres: huden er tynd og sart, og rester af sæbe, creme og olie fra hænderne kan skade dem. Skal en frø flyttes, så lok den ind i en gennemsigtig bøtte.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hunnerne er tydeligt bredere end hannerne, især når de bærer æg, og kun hannerne kalder. Det er de sikreste kendetegn, men unge dyr kan ikke kønsbestemmes. Arten bliver kønsmoden i en alder af 5-8 måneder. Den nemmeste vej til et par er at købe eller opdrætte flere unger og holde dem sammen.

PARRING

Hannen kalder for at tiltrække en hun, og når hun vælger ham, forlader de to sammen åbent terræn og søger et roligt sted til æglægningen, ofte i en bromelie eller en filmdåse. Der er ingen egentlig amplexus. Arten er ikke svær at få til at yngle, og den yngler bedst i par. Giv frøerne filmdåser eller bromelier, stabil temperatur og høj luftfugtighed.

ÆG OG HALETUDSER

Hunnen lægger 2-6 æg pr. lægning, i fangenskab oftest 4-6, på en glat flade, typisk på bunden eller siden af en filmdåse, i et bromelieblad eller i løvlaget. Hvor ofte hunnen lægger, er ikke dokumenteret.

Når æggene klækker, bærer hannen haletudserne på ryggen til en vandsamling, en bromelie eller en lille vandpyt. Som de øvrige arter i gruppen omkring *R. vanzolinii* er haletudserne fakultative ægæderer: de kan leve af ufrugtbare æg fra hunnen, men klarer sig også uden. Får de lov at blive hos de voksne, æder de gerne ufrugtbare æg. Ellers kan de sagtens opfostres hver for sig i små beholdere med rent vand på fint haletudsefoder og døde bananfluer.

METAMORFOSE

Æggene klækker efter 10-14 dage. Derefter går der 60-80 dage, til haletudsen er forvandlet til en lille frø. Skift en del af vandet jævnligt, og hold beholderne rene, så vandet ikke bliver forurenet.

Når forbenene kommer frem, skal haletudsen kunne komme op af vandet: læg et stykke kork eller et blad, så den kan klatre op, og flyt den lille frø til et fugtigt opdrætsterrarie, når halen er næsten optaget.

OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede frøer er meget små. Giv dem springhaler og de mindste bananfluer de første uger, og tilbyd senere også flyveløse *D. melanogaster* i større mængde. Hold dem i et lille, fugtigt terrarie indrettet som de voksnes med planter, skjul og et lille vandparti.

Fodr dagligt, og støv foderet let med vitaminer og mineraler. Ungerne kan gå i gruppe, men hvornår de bør flyttes, og hvor hurtigt de vokser, er ikke dokumenteret.

Sundhed og typiske fejl

Pilegiftfrøer er følsomme over for varme, tørke og dårlig hygiejne. De vigtigste fejl er:

- For varmt terrarie. Over 29 °C kan være dødeligt, og frøerne bliver sløve.
- For lav luftfugtighed, især uden adgang til rent vand.
- Beskidt vand i haletudsebeholderne, som giver svampe og sygdom.
- Foder uden vitamin- og mineraltilskud, som giver knogleproblemer og svage unger.
- Nye dyr, der bringer smitte med sig. Hold nyindkøbte frøer i karantæne for sig selv i en periode.

En sund frø har hel hud og en tydeligt rund mave. Søg hurtigt en dyrlæge med forstand på padder, hvis frøen holder op med at spise, hæver op, får sår eller røde, vattede områder på huden.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.